

Kennisbijeenkomsten vanuit platform ETT

ANNEMIEK VAN LOON, DE BOMENCONSULENT

FOTO'S: VAN IERSEL COMPOST

De hercertificering voor ETW'ers is inmiddels opgezet en loopt. Voor de ETT'ers zijn wij nog niet zo ver, maar ook hier wordt aan de weg getimmerd. Er is een ETT-platform opgezet en er worden kennisbijeenkomsten georganiseerd. Hier een verslag van de bijeenkomst van 7 december.

Deze mulchlaag van 10 cm dik laat een grote diversiteit aan bodemschimmels zien. De voedingsstoffen zullen langzaam doorwerken naar de onderliggende bodem.

Zichtbaar worden

Binnen enkele maanden hebben 95 van de 225 ETT'ers zich bij de VHG laten registreren. Voorheen waren onze ETT'ers slechts traceerbaar via de website van de EAC. Als opdrachtgevers deze site al wisten te vinden, was contact leggen vervolgens lastig door het ontbreken van contactgegevens. Dit platform vormt ook de basis van waaruit de VHG de ETT'ers kennisbijeenkomsten aanbiedt. De 5-koppige begeleidingscommissie zoekt nog naar de juiste vorm, maar inmiddels hebben al 50 ETT'ers de kennisbijeenkomsten bezocht. Kennisontwikkeling en onderlinge kennisuitwisseling zijn het doel. Daarin is de organisatie in ieder geval al geslaagd.

Verdieping onder maaiveld

Op 7 december verzorgde Jeroen van Lanen van Van Iersel Compost de inhoud van de bijeenkomst. In eerste instantie werden de ETT'ers meegenomen naar de basisprincipes van bodemvruchtbaarheid. Hoe houdt een bodem water vast? Wat is een basaal verschil tussen klei- en zandgrond? Welke elementen spelen welke rol in de bodem? Daarna nam Van Lanen ons mee naar de BBA-

methode van Albrecht. Het is niet alleen van belang om een mineralengebrek te constateren, maar vooral ook om de oorzaak daarvan vast te stellen. Hij laat enkele oorzaken van bodemdegradatie zien: kunstmest strooien, injecteren van drijfmest, kerende bodembewerking, bodemontsmetting en toepassing van pesticide- en insecticide. De werking is telkens anders, maar in alle gevallen wordt het bodemleven uitgeschakeld of benadeeld, waarna de bodem tijd nodig heeft om zich te herstellen. Daarom is het goed om weer even stil te staan bij hoe een bodem werkt. Van Lanen weet goed duidelijk te maken dat vooral het bodemleven gevoed moet worden, en niet zozeer de boom zelf. De samenhang tussen bacteriën, protozoa en nematoden bepalen het N-potentieel. Dit is weer een belangrijke indicatie voor de kwaliteit van het voedselweb. Voor bomen spelen schimmels een hoofdrol in het bodemleven.

Grenzen van eigen kennis leren kennen

Iedere ETT'er heeft een individuele aanvliegroute en ook een eigen doel met het ETT-certificaat. Dat blijkt ook uit het verschillende niveau van

Ook bij aanplant in open grond kan groeiplaatsverbetering nodig zijn. De afwerking met grof materiaal zal de groeiplaats voor een langere tijd gelijkmatig van voeding voorzien.

Kennisontwikkeling en onderlinge kennisuitwisseling zijn het doel

Een ETT'er zal voor iedere situatie maatwerk moeten leveren

Bij bestaande beuken is de bodem verbeterd om de conditie te verbeteren.

de vragen die gesteld werden en de onderlinge discussies tijdens de soep met broodjes. Voor de een is de inleiding van Van Lanen gesneden koek, voor de ander een prikkel om zich weer eens in de materie te storten. En het klopt, wanneer scheikunde niet je sterkste vak was is opperste concentratie vereist voor een goede landing. Een ETT'er vertolkt dit gevoel en vraagt of Van Lanen niet gewoonweg een pilletje heeft dat goed is voor alle bomen. Die producten zijn er natuurlijk wel, maar ze zijn niet meer dan een placebo. Een ETT'er zal voor iedere situatie maatwerk moeten leveren of in ieder geval moeten kunnen doorverwijzen naar een andere specialist. Want ook dat is het effect van deze kennisbijeenkomst: weten waar je eigen kennis en kunde ophouden.

Samen sterker

Gelukkig laat Van Lanen nog een aantal mooie voorbeelden uit de praktijk zien. Zoals het Willem-Alexanderpark bovenop de A2. Daar is de teeltlaag gevormd door gebiedseigen grond uit depot op te waarderen met een compostmengsel op maat. Ook een groeiplaatsverbetering van een groep beuken weet te inspireren. De opengrondsituatie wordt hersteld en de bodem wordt opgewaardeerd met compost afgestemd op de bodemanalyse. Het vervolgens wegnemen van de veroorzaker – de bodemverdichting – maakt het project compleet.

Zoals bedoeld bracht deze kennisbijeenkomst verdieping en discussie. Dat is precies wat de groep ETT'ers sterk zal houden. Sommigen gingen fris geïnspireerd naar huis, anderen zullen zich met een knagend gevoel weer op de boeken hebben gestort. In ieder geval wordt het kennisniveau door de bijeenkomsten positief gestroomlijnd.

Voor registratie:

www.vhg.org/platvormen/register-european-tree-technician